

Saugos duomenų lapas (pagal direktyvas 91/155/EEB ir 2001/58/EB) ŽIBALAS	1 lapas iš 4 lapų Pildymo data 2007-03-01 Paskutinio peržiūrėjimo data
--	--

1. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO IR TIEKĖJO PAVADINIMAS

Cheminės preparato pavadinimas: **ŽIBALAS**

(šis saugos duomenų lapas parengtas produktui, išfasuotam į iki 5 l talpos tarą ir skirtam mažmeninei prekybai)

Kiti pavadinimai (sinonimai):

Reaktyvinių variklių kuras JET A-1

Paskirtis:

Naudojamas žibalinėms lempoms užpildyti, paviršių nuriebalinimui, laužų ir židinių uždegimui.

Tiekėjas:

D. Danušio komercinė firma,

Adresas:

Naujakiemio g. 10-10, LT- 94189 Klaipėda,

Telefonas:

(8 445) 5 10 85, **faksas:** (8 445) 7 93 53,

El. paštas:

info@danushis.lt, www.danushis.lt

Telefonas skubiai informacijai suteikti:

Lietuvos apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuro telefonas (8~5) 236 20 52.

Visi saugos duomenų lapai: <http://www.danushis.lt/lt/SDL.html>

2. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO SUDĖTIS. INFORMACIJA APIE KOMPONENTUS

Empirinė (molekulinė) formulė nėra.

Molekulinė masė: nėra.

Sudėtis: sudėtingas angliavandenilių mišinys.

Pavojingi komponentai:

CAS Nr.	EINECS Nr.	Cheminis pavadinimas	Koncentracija (%) produkto masės	Pavojingumo simboliai	Rizikos frazės
91770-15-9	. 294-799-5	Žibalas (nafta), desulfuruotas	100	Xn	10-65-52/53

3. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO GALIMI PAVOJAI

Pavojai, susiję su užsidegimo arba sprogdimo galimybe: degus, garai sunkesni už orą ir nusėda prie grindų. Garai, susijungę su oru, gali sudaryti sprogius mišinius.

Pavojai žmonių sveikatai, galimo poveikio pasekmės: gali pakenkti sveikatai. Nurijus, dėl aspiracinio poveikio gali pakenkti plaučius. Patekęs ant odos, pašalina nuo jos riebalus, galimas dirginimas. Įkvėpus garų ar aerozolių gali atsirasti perštelėjimas gerklėje, gleivinių dirginimas, dusinimas. Garai gali turėti narkotinį poveikį, sukelti galvos skausmus, blogumą, sudirginti akis ir kvėpavimo takus (daugiau informacijos – žiūr. 11 sk.).

Pavojai aplinkai ir galimos žalos pasekmės: kenksmingas vandens organizmams, gali sukelti ilgalaikius nepalankius vandens ekosistemų pakitimus.

4. PIRMOSIOS MEDICINOS PAGALBOS PRIEMONĖS

Cheminės medžiagos, preparato patekimo į organizmą būdas:

Įkvėpus: nukentėjusį išvesti į gryną orą ir jo netrikdyti, vėsiu oru šiltai užkloti. Prireikus atlikti dirbtinį kvėpavimą. Iškviesti gydytoją.

Patekus ant odos: nedelsiant nusivilkti visus užterštus drabužius, rankas ir kūno vietas, ant kurių pateko produktas, gerai nuplauti vandeniu su muilu, patepti apsauginiu kremu.

Patekus į akis: pakelti vokus ir nedelsiant gerai praplauti tekančio vandens srove ir kreiptis į gydytoją.

Prarijus: neskatinėti vėmimo ir nedelsiant kreiptis į gydytoją.

Priemonės, kurių gali imtis tik gydytojas: prarijus ir pasireiškus bet kokiems sveikatos sutrikimams, nedelsiant kreiptis į gydytoją

Įtarus ar nustačius apsinuodijimą šia medžiaga, būtina nedelsiant kreiptis į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą tel. (8~5) 236 20 52.

5. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

Tinkamos gaisro gesinimo priemonės: smėlis, nedegus priešgaisrinis audinys, putos, putų ir angliarūgštės gesintuvai, anglies dioksidas.

Netinkamos gaisro gesinimo priemonės: vanduo.

Pavojingos medžiagos, išsiskiriančios iš cheminės medžiagos, preparato degimo metu, degimo produktai, dujos: dūmai, suodžiai ir pavojingos dujos, tame tarpe anglies monoksidas.

Asmeninės apsauginės priemonės: antistatiniai apsauginiai drabužiai iš impregnuotų audinių, dujokaukės.

6. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

Kolektyvinės apsaugos ir asmeninės apsauginės priemonės: pašalinti bet kokius ugnies šaltinius, nutraukti bet kokius darbus, kurių metu gali susidaryti kibirkštys, gerai vėdinti patalpą. Stengtis neįkvėpti garų. Naudoti asmenines apsaugines priemones, nurodytas 8 skyriuje. Evakuoti avarijos likvidavime nedalyvaujančius žmones. Gaisro atveju, pavojingą zoną izoliuoti 200 m spinduliu. Gesinti stovint maksimaliu atstumu, priešvėjinėje pusėje.

Saugos duomenų lapas (pagal direktyvas 91/155/EEB ir 2001/58/EB) ŽIBALAS	2 lapas iš 4 lapų Pildymo data 2007-03-01 Paskutinio peržiūrėjimo data
--	--

Aplinkos teršimo prevencijos priemonės: neleisti išsiliejusiam produktui patekti į kanalizaciją, vandens telkinius, dirvožemį, gruntinius vandenius.

Cheminės medžiagos, preparato surinkimo (susėmimo) ir neutralizavimo (nukenksminimo) būdai ir priemonės: išsiliejęs skiediklis surenkamas nedegia sugeriančiaja medžiaga, pavyzdžiui, smėliu ir supilamas į sandarų užsidarantį metalinį rezervuarą. Atliekos šalinamos kaip pavojingos. Vengti produkto patekimo į vandenį, rūsius, kanalizaciją. Atliekų šalinimas – žiūr. 13 sk.

7. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

Reikalavimai ir rekomendacijos naudojimui: produktas naudojamas pagal etiketėje nurodytą paskirtį. Naudoti tik gerai vėdinamose patalpose. Neįkvėpti garų. Dirbti atokiau nuo kibirkščių, uždegimo šaltinių. Nerūkyti. Imtis priemonių elektrostatiniam krūviams išvengti. Laikytis numatytų saugos ir saugumo technikos taisyklių ir reikalavimų.

Reikalavimai sandėliavimui: laikyti sausose, gerai vėdinamose patalpose, toliau nuo šilumos šaltinių. Saugoti nuo tiesioginių saulės spindulių. Pakuotės turi būti sandariai uždarytos.

Netinkamos (nesuderinamos) kartu sandėliuoti cheminės medžiagos: Nepatartina kartu laikyti šių medžiagų: rūgščių; balionų su deguonimi ir kitais oksidatoriais; medžiagų, kurios gali sudaryti sprogus mišinius; suspaustų ir suskystintų dujų, kurios užsidega savaime arba nuo vandens ar oro; degių medžiagų.

Nurodymai dėl ribinio cheminės medžiagos, preparato kiekio, galimo sandėliuoti nurodytomis sąlygomis: netaikoma.

Reikalavimai cheminės medžiagos, preparato pakuotei: sandariai užsidarančios plastikinės, atsparios naftos produktams, ar metalinės pakuotės. Mažmeninei prekybai skirtas produktas turi būti išpilstytas į pakuotes, atitinkančias vaikų sunkiai atidaromų pakuočių reikalavimus bei pažymėtas liestine pavojaus žyme

8. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO POVEIKIO PREVENCIJA

Cheminės medžiagos, preparato komponento ribinė vertė darbo aplinkos ore (HN 23:2001 IX skyriaus 2-oje pastaboje nurodyti duomenys):

Cheminės medžiagos pavadinimas	Suminė angliavandenilių koncentracijos ribinė vertė ore mg/m ³		
	Ilgalaikio poveikio ribinė vertė (IPRV)	Trumpalaikio poveikio ribinė vertė (TPRV)	Neviršytina ribinė vertė (NRV)
Žibalas aviacinis	350	500	-

Techninės priemonės: gera patalpų ventiliacija.

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: nesant pakankamam vėdinimui ar avarijų atveju, naudoti kaukes ar puskaukes su atitinkamu filtru, apsaugančiu nuo organinių dujų ar garų – A1 pagal EN 141 arba filtruojamąsias puskaukes su vožtuvais apsaugai nuo dujų FFA1 pagal EN 405. Gaisro atveju – izoliuojančias dujokaukes.

Rankų ir odos apsauginės priemonės: guminės, PVC ar kitos atsparios naftos produktams (benzinui, žibalui) pirštinės.

Akių apsauginės priemonės: jeigu yra galimybė preparatui patekti į akis, dirbti reikia su apsauginiais akiniais.

Kitos odos apsauginės priemonės (darbo drabužiai, avalynė ir kt.): antistatiniai, geriausia medvilniniai darbo rūbai, visą pėdą dengianti gumine arba odinė avalynė.

Asmens higienos priemonės: apsauginiai odos kremai, muilas ir vanduo. Nevalgyti, nerūkyti, negerti darbo vietoje. Plauti rankas prieš valgį.

9. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO FIZIKINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

- Agregatinė būseną (kieta, skysta, dujinė) – skystis
- Juslinės savybės (spalva, kvapas) - bespalvis arba gelsvas, specifinio naftos produktų kvapo.
- Vandens jonų koncentracijos vertė, pH - netaikoma.
- Virimo temperatūros intervalas: nuo ~ 150 °C iki ~ 300 °C
- Degumas:
  - Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra, °C - > 250 ;
  - Pliūpsnio temperatūra, °C – ne mažiau 40.
- Sprogumo ribos:
  - Žemutinė, tūrio % - 0,6;
  - Viršutinė, tūrio % - 6.

- Oksidavimosi savybės – netaikoma.
- Užšalimo/lydymosi temperatūra, °C – < -30.
- Garų slėgis, kPa - 2 (38°C).
- Specifinė masė, tankis kg/m³ – 775 ÷ 840.
- Tirpumas (vandenyje,) – praktiškai netirpsta (< 50 mg/l; 20 °C).
- Pasiskirstymo koeficientas (n-oktanolis / vanduo) – tikslių duomenų nėra.
- Kinematinis klampumas, mm²/s – 8 (- 20 °C).
- Garų tankis – >3 (oras = 1).
- Garavimo greitis -- duomenų nėra.

Saugos duomenų lapas (pagal direktyvas 91/155/EEB ir 2001/58/EB) ŽIBALAS	3 lapas iš 4 lapų Pildymo data 2007-03-01 Paskutinio peržiūrėjimo data
--	--

10. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

Cheminis stabilumas ir pavojingos cheminės reakcijos: laikant normaliomis sąlygomis, chemiškai stabilus.
Vengtinios aplinkos sąlygos ir cheminės medžiagos, sukeliančios pavojingas chemines reakcijas - saugoti nuo atviros ugnies, kibirkščių. Nelaikyti šalia lakių rūgščių ar stiprių oksidintojų.
Skilimo produktai - degimo metu susidaro tiršti juodi dūmai, kuriuose yra suodžių, anglies monoksido ir anglies dioksido.
Stabilizatorių reikmė – nėra.
Egzoterminės reakcijos galimybė – degant.
Nestabilūs skilimo produktai – anglies monoksidas.

11. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

Poveikis bandomiesiems gyvūnams: tikslų duomenų nerasta, tačiau įvairūs šaltiniai analogiškiems alifatinių ir aromatinių angliavandenilių mišiniams pateikia duomenis, viršijančius ribines klasifikavimo kaip "kenksmingas" kriterijus
Prarijus, LD₅₀ > 2000 mg/kg;
Per odą, LD₅₀ > 2000 mg/kg;
Įkvėpus, LC₅₀ - > 5000 mg/m³/4h.
Poveikis žmonėms:
Įkvėpus - gali sukelti galvos skausmus. Garai gali sudirginti viršutinių kvėpavimo takų gleivinę, pakenkti plaučiams.
Patekus ant odos - ilgai veikiant odą, nuo jos gali pasišalinti natūralus riebalų sluoksnis ir ji gali būti sudirginta.
Patekus į akis - akys gali būti stipriai sudirgintos.
Prarijus - kenksminga organizmui, garai gali pakenkti plaučiams. Aspiracinis poveikis gali būti mirtinas.

12. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

Cheminės medžiagos, preparato savybės, galinčios daryti poveikį aplinkai: netirpsta vandenyje, vandens paviršiuje pasklidęs sudaro monomolekulinę plėvelę, neleidžiančią patekti deguoniui iš oro.
Ekotoksiškumas (toksiškumas vandens, dirvožemio organizmams, kitiems gyvūnams ir augalams): tikslų duomenų nėra.
Judrumas: netirpus vandenyje, laikosi vandens paviršiuje.
Išsilaikymas ir skilimas (biodegradacija) aplinkoje: mažai skaidus. LogP_{ow} tiksli vertė nenustatyta.
Kita informacija kenksmingas vandens organizmams, gali sukelti ilgalaikius nepalankius vandens ekosistemų pakitimus.

13. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO ATLIEKŲ TVARKYMAS

Reikalavimai atliekų neišmesti į aplinką: draudžiama pilti į kanalizaciją, vandens telkinius, ant dirvožemio.
Cheminės medžiagos, preparato atliekų, užterštų pakuočių šalinimo būdai: atliekų kodas: 13 08 99 – "kitaip neapibrėžtos naftos produktų atliekos", atliekas šalinti, kaip pavojingas pagal vietinius reikalavimus, atliekos gali būti deginamos. Pakuotės gali būti perdirbamos.

14. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO VEŽIMAS

Norminio dokumento pavadinimas	JT numeris	Medžiagos pavadinimas	Klasifikacinis kodas	Pavojaus rūšies identifikacinis numeris	Pavojaus ženklai	Pakuotės grupė
RID/ADR	1223	Žibalas	F1	30	3	III

Produktas originaliose gamintojo pakuotėse gali būti transportuojamas dengtu antžeminiu transportu.

15. TEISINĖ REGLAMENTACIJA IR INFORMACIJA, NURODYTA MEDŽIAGOS PREPARATO PAKUOTĖS ETIKETĖJE

Teisės norminiai aktai, reglamentuojantys cheminės medžiagos, preparato klasifikaciją, ženklimą, naudojimo ribojimą, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, ribines vertes darbo aplinkoje, atliekų tvarkymą ir kt.

- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarka. [Patvirtinta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742, aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 345/313 redakcija (Žin., 2002, Nr. 81-3501). Pakeitimai, patvirtinti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 411/V-460 (Žin., 2003, Nr. 81(1)-3703); 2005 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. D1-453/V-714 (Žin., 2005, Nr. 115-4196); 2007 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. D1-83/V-92 (Žin., 2007, Nr. 22-849)].

- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų pakuotės reikalavimų bei pakavimo tvarka. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 599, Žin., 2002, Nr. 115-5161).

Saugos duomenų lapas (pagal direktyvas 91/155/EEB ir 2001/58/EB) ZIBALAS	4 lapas iš 4 lapų Pildymo data 2007-03-01 Paskutinio peržiūrėjimo data
--	--

- Saugos duomenų lapo reikalavimai ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka (Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 687, Žin., 2002, Nr. 26-946).
- HN 23:2001 Kenksmingų medžiagų koncentracijų ribinės vertės darbo aplinkos ore. Bendrieji reikalavimai
- Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503).
- Atliekų tvarkymo taisyklės. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 722, Žin., 2004, Nr. 68-2381).
- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 1998 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 77, Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- Bendrosios cheminių medžiagų ir preparatų sandėliavimo taisyklės. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 272, Žin., 1999, Nr. 31-896).
- LST EN 28317+AC:2002 Vaikų sunkiai atidaroma pakuotė. Darinėjamųjų pakuočių reikalavimai ir bandymo metodai.
- LST EN 862:2001 Pakuotė. Vaikų sunkiai atidaroma pakuotė. Ne farmacijos produktų pakartotinai neuždaromų pakuočių reikalavimai ir bandymų procedūros.
- LST EN ISO 11683:2002 Pakuotė. Liestinės pavojaus žymės. Reikalavimai.
- Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) (Restruktūrizuota ADR 2001 m. leidimo sutartis) Valstybės žinios, 2003, Nr. 46(1)-2057, 46(2)-2057, 46(3)-2057, 46(4)-2057). A ir B techninių priedų pakeitimai (2005 m. redakcija) (Žin., 2005, Nr. 77-2795).

Informacija, nurodyta cheminės medžiagos preparato pakuotės (taros) etiketėje (pagal 67/548/EEC, 1999/45/EC).

EB etiketė,

Žibalas (nafta), desulfuruotas. EB Nr. 294-799-5

Simboliai: Xn

KENKSMINGA

Rizikos frazės:

- R 10 Degi
- R 65 Kenksminga - prarijus gali pakenkti plaučius.
- R 52/53 Kenksminga vandens organizmams, gali sukelti ilgalaikius nepalankius vandens ekosistemų pakitimus.

Saugos frazės:

- S 2 Saugoti nuo vaikų
- S 23 Neįkvėpti garų.
- S 24/25 Vengti patekimo ant odos ir į akis.
- S 29 Neišleisti į kanalizaciją.
- S 43 Gaisrui gesinti naudoti smėlį, žemes, gesinimo miltelius ar anglies dioksidą. Nenaudoti vandens.
- S 62 Prarijus, neskatinėti vėmimo, nedelsiant kreiptis į gydytoją ir parodyti jam šią pakuotę arba etiketę.

16. KITA INFORMACIJA

Pavojingumo simboliai ir skaitmeniniai ženklai nurodyti 2 skyriuje: žiūr. 15 sk.

Saugos duomenų lapo papildomi pildymo šaltiniai:

- Duomenys, pateikti Europos cheminių medžiagų biuro, Tarptautinės laboratorijų organizacijos, Švedijos Nacionalinio chemikalų inspektorato aplinkai pavojingų cheminių medžiagų duomenų bazėse.
- Produkto gamintojo parengtas saugos duomenų lapas.

Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie cheminės medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, preparato savybių.